

Autoconsum fotovoltaic: producció legal d'energia a l'abast de tothom

En el context actual de contínua puja del preu de l'energia i de sensibilització per encarar una necessària transició energètica, les instal·lacions fotovoltaiques d'autoconsum es postulen com una molt bona alternativa a l'abast de tothom per tal de reduir la despesa energètica, fer-la més sostenible i prendre part en un moviment de democratització de l'energia.

JOSEP TRISTANY CASALS. INGENIA, ENGINYERIA I ASSESSORAMENT, S.L.

Podeu contactar amb l'autor
a través del correu
jtristany@ingenia-ea.com

Entenem com a autoconsum fotovoltaic la producció, gestió i consum de l'energia elèctrica produïda localment, amb acumulació o sense, en un emplaçament on hi ha una demanda elèctrica: habitatges, naus industrials, granges i magatzems agrícoles, hivernacles, pèrgoles...

Després d'anys de polítiques erràtiques sobre el tema, finalment la legislació actual, centrada en el RD 900/2015, de 9 d'octubre, estableix un procediment clar per a la realització i posterior legalització de les instal·lacions. Si bé aquesta normativa té molts defectes, com per exemple el conegut "impost al sol", ara ja amb els dies comptats, ha servit perquè tots els actors que intervenen en la realització d'una instal·lació d'autoconsum tinguin una base a seguir i es pugui anar avançant amb uns criteris més o menys clars.

Les tipologies possibles d'instal·lacions d'autoconsum es poden classificar en quatre:

A) Instal·lació d'autoconsum instantani amb abocament d'excedents a la xarxa. L'energia es consumeix en el mateix instant en què es produeix, i si la producció és superior al consum, s'exporta cap a la xarxa elèctrica.

B) Instal·lació d'autoconsum instantani sense abocament d'excedents. En aquest cas s'instal·la un dispositiu que controla la producció i el consum, de forma que quan hi hauria d'haver excedents actua sobre els consums (p. ex. activant la resistència d'un acumulador d'aigua calenta sanitària) per igualar-los a la producció o bé re-

gula l'inversor perquè baixi la producció fins a igualar-la al consum.

C) Instal·lació d'autoconsum amb acumulació. Aquesta instal·lació disposa d'una bateria que acumula l'energia sobrant produïda durant les hores de sol i la injecta al consum, quan la producció solar baixa. En aquest cas tampoc hi ha abocament a la xarxa.

D) Instal·lació aïllada. Aquest tipus d'instal·lació no està connectada a la xarxa elèctrica. Forçosament disposa de bateries que es carreguen amb el sol i uns inversors capaços de general·l'ona sinusoidal de la xarxa. Aquestes instal·lacions no estan dins de l'àmbit d'aplicació del RD 900/2015.

També es diferencien dos tipus d'instal·lacions en funció de si els excedents injectats a la xarxa es vendran o no:

- Tipus 1: no hi ha venda d'excedents, si s'exporta energia a la xarxa, no es cobra res. S'hi poden acollir les instal·lacions realitzades en emplaçaments amb potència contractada de consum inferior o igual a 100 kW.

- Tipus 2: els excedents es vendran al preu del mercat elèctric. A aquesta modalitat s'hi poden acollir totes les instal·lacions sense límits de potència. És obligatòria per instal·lacions en emplaçaments amb potència contractada de consum superior a 100 kW,

Què he de fer per a tenir una instal·lació d'autoconsum?

Els passos a seguir per a la realització d'una instal·lació d'autoconsum són els següents:

1. Sol·licitud de punt de connexió a la companyia distribuïdora. En la majoria de casos no hi ha massa problema per obtenir el punt de connexió vàlid, ja que sempre serà inferior a la potència contractada. Si la xarxa no té capacitat suficient per suportar la instal·lació proposada, es pot optar per la injecció zero i en aquest cas es podrà connectar.

2. Obtenció de llicència municipal d'obres. En el cas de voler fer la instal·lació sobre un edifici situat en sòl no urbanitzable, caldrà un informe previ de la Comissió d'Urbanisme.

3. Muntatge de la instal·lació.

01. Inversors en una
instal·lació amb energia
fotovoltaica.

4. Signatura de contracte amb la companyia distribuïdora.
5. Inscripció de la instal·lació al Registre Autònom d'Instal·lacions d'Autoconsum i al Registre d'Instal·lacions Tècniques de Seguretat.
6. Inscripció de la instal·lació al Registre d'Instal·lacions de Producció en Règim Especial, només en cas de voler vendre els excedents.
7. Posada en servei.

El benefici mediambiental i social de l'autoconsum és ben clar: produïm energia de forma neta amb el recurs natural que disposem a casa nostra i aquesta es consumeix en el mateix edifici o en edificis veïns, evitant haver-la de produir en grans centrals i transportar-la a través de llargues distàncies.

El benefici econòmic per al titular de la instal·lació ve per l'estalvi en la compra d'electricitat a la xarxa elèctrica i per la venda dels excedents a la xarxa, si és el cas. Tenint en compte que el preu final de l'electricitat d'un consumidor mitjà és d'uns 0,18 €/kWh, impostos inclosos, i que el preu de venda al mercat elèctric és d'uns 0,045 €/kWh, es veu clar que és important per augmentar l'estalvi consumir l'energia produïda en el mateix moment, en lloc de vendre-la a xarxa. Veient el preu de venda al mercat elèctric i amb les implicacions que comporta vendre els excedents a xarxa, aquesta opció és aconsellable només en instal·lacions grans.

Amb els preus actuals es pot arribar a amortitzacions de 6 anys en instal·lacions grans i al voltant de 10 anys en les de tipus domèstic. Així com les primeres instal·lacions fotovoltaïques amb primes es veien només com una inversió financera, l'autoconsum s'ha de mirar com una inversió de futur en el medi ambient, que a més té un retorn econòmic prou interessant.

Cal destacar també que hi ha uns actors principals en l'impuls de l'autoconsum: les diferents administracions. Amb la tecnologia i els costos actuals, les instal·lacions fotovoltaïques han arribat al grau de maduresa necessari per ser viables sense dependre de subvencions, per tant les accions que es poden fer des de les administracions per impulsar-les són senzilles i econòmiques. Bàsicament radiquen en reduir l'intervencionisme tal com s'ha fet amb altres instal·lacions industrials:

- Facilitar el tràmit d'inscripció als registres.
- Revisar la normativa urbanística respecte a la instal·lació de panells fotovoltaïcs sobre edificis existents.
- Revisar el RD 900/2015, especialment pel que fa als límits de potència i a "l'impost al sol".

Com a última nota, remarcar que l'autoconsum és totalment legal i rendible en la majoria de casos. Sens dubte en els pròxims anys veurem créixer de forma exponencial el nombre d'instal·lacions. ✿

agro cultura

La revista de la producció ecològica i l'agroecologia

a la
teva bústia
4 núm/any per 17€.

I també en format
digital a l'iquiosc.cat
per 1,69 euros/núm.

- Producció ecològica
 - Agroecologia
 - Agricultura regenerativa
 - Agricultura biodinàmica
 - Biodiversitat
 - Entrevistes
 - Opinió...
- ... parlem el mateix idioma que tu.

Un projecte
de l'associació

l'era